

Historie aneb cesta ke komínovému systému

Komín je zvláštní zařízení. Komín je jedna z těch věcí, kde se nedají obelstít přírodní zákony ani na chvílku. Dokonce by se dalo říci, že díky přírodním zákonům komíny existují. A komíny mohou svým způsobem za to, že je země tím, čím je. Podle jedné teorie země byla sevřena vrstvami ledu po celé své kouli, ale žhavé magma chtělo ven. Mohlo by zemi roztrhat, ale příroda si našla jediné správné řešení - vytvořily se sopky. Led se začal žářem magmatu a vlivem slunce, svítícího na spadavý sopečný prach tavit. A tak se vlastně sopouchy sopek staly strujci dnešního života na zemi. Podle jedné teorie....

Pak byl s významem komínů na nějaký čas zase konec. Až když člověk přenesl své pracně získané ohniště do jeskyní, snažil se patrně o odvětrání, ale velice nesystémově: -), kde byla ve skále díra vedoucí nahoru – bylo odvětráno, kde nebyla, asi měli čoud.

V momentě, kdy si člověk začal budovat svá obydlí na volném prostranství, začal odvod spalin cíleně řešit a komíny vymýšlet a zdokonalovat. Předchůdcem komína bylo cosi, co dnes známe v daleko sofistikovanější podobě – dávný člověk začal digestoři. Říkalo se jí dýmník. Tento komín odváděl dým z místnosti většinou do podkrovní, odkud volně vytékal, přičemž ještě ošetřil krov a krytinu proti některým škůdcům, a cestou nakonzervoval uzením maso, uložené v dýmníku na horší časy. Dýmníky byly komíny nad otevřeným ohništěm a tak žár z nich nebyl tak velký a nebezpečný, jak to na první pohled vypadá. A dá se fabulovat, že byly skutečně svou konstrukcí spíš než pradědečky komína předchůdci digestoři.

Od středověku fungovala v domech tzv. polodýmná jizba, ze které vedl komín – dýmník již vyvedený nad střechu. Dýmníky byly ze dřeva a hlíny.

Nad topeništěm byly široké, aby dokonale pojmuly všechny dým a pach z místnosti. Stavěly se ze dřeva, které bylo uvnitř oplácáno vrstvou hliněné mazaniny a proto musel mít komín na svém vrcholu stříšku, protože dešť by mohl mazaninu smýt a jiskry z ohniště by mohly snadno kontaktovat dobře vysušené dřevo dýmníku. Na mnoha obrazech starých mistrů jsou tyto komíny dobře patrné. Dýmník se od komína lišil tím, že nezačínal na zemi, ale až nad ohništěm.

Dýmníky byly poměrně široké, člověk jimi v případě nutného čištění, opravy komína nebo zavěšení masa k uzení mohl klidně prolézt. Jelikož to bylo praktické, zachovaly pozdější zděné komíny průlezný rozměr. Jestliže se první komíny vedoucí nad střechu začaly objevovat v 15. století, tak první zděné komíny jsou doloženy ve století 17. Jejich tělesa již začínala na zemi a užívala tedy k odtahu spalin přirozený tah. Tedy fungovaly tak jak fungují dodnes.

Ještě slůvko k dýmníku – byl to také otvor ve střeše výtopny pro parní lokomotivy, pod který se musely všechny mašinky postavit, aby kouř z nich nezůstával v objektu výtopny. Komíny i dýmníky byly praktické zařízení, které nejen odvádělo z místnosti kouř, ale i vlhko. Hlavně zděné komíny byly v letním období, kdy se netopilo, otevírány – odstranila se dvířka do komínového sopouchu a za využití opět přírodních zákonů – tahu komína - se odvětrávalo vlhko, které se koncentrovalo ve sklepních prostorách i v samotném komínovém tělese. Půdice, tedy nejspodnější díl komína může ve vlhkém prostředí působit jako drenážní jímka. Odtud posléze vlhko vzlíná zdívkem nahoru. K tomu, aby se tak nestalo slouží právě otevřený tah komína. Tato technika vysoušení objektů se dá s úspěchem využívat i dnes.

Dnešek ve výstavbě komínů patří systémům. Čím je komínový systém propracovanější, tím lépe komín funguje, a tím je bezpečnější. Kromě již zmíněných pozoruhodností okolo komínů existuje i jedna etymologická. Komín: krb, kamna, karma, kotel, kouř, kachle – čím to, že to všechno začíná od písmenka K?